# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- להכיר מושגי יסוד בלימודי היסטוריה
- להבחין בין מקור ראשוני למקור משני
- לתרגל חישוב מאות ושימוש בציר הזמן

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

### חלק א' – חלק א' - שאלות אמריקאיות

1. ב – לחקור את העבר בעזרת מקורות ולפרש אותם
2. ד – מקור ראשוני
3. ד – המאה ה-14
4. ב – מי כתב אותו, מתי ולשם מה?
5. ג – הצגת האירועים מנקודת מבט אחת שמשרתת את הכותב
6. ד – 100 לפנה"ס
7. ב – מקור משני

### חלק ב' – חלק ב' - נכון או לא נכון

1. לא נכון – זהו מקור משני, כי נכתב שנים רבות אחרי האירוע
2. נכון – אין שנת אפס בספירה הרגילה
3. נכון – אלו ממצאים ארכיאולוגיים שמלמדים על העבר
4. לא נכון – גם מקור ראשוני יכול להיות מגמתי או לא מדויק
5. נכון – זהו הסדר הכרונולוגי של התקופות

### חלק ג' – חלק ג' - השלמת משפטים

1. מקורות
2. ראשוני
3. מגמתיות
4. 14
5. לפנה"ס

### חלק ד' – חלק ד' - התאמה

- 1 – ד (יומן שנכתב באותו זמן של האירוע)
- 2 – ג (מאמר שנכתב שנים אחרי האירוע)
- 3 – ה (נקודת מבט אחת ששירתה את הכותב)
- 4 – ב (שריד בניין או מטבע עתיק)
- 5 – א (פרק זמן של מאה שנים)

### חלק ה' – חלק ה' - סדר כרונולוגי

1. עת עתיקה
2. ימי הביניים
3. עת חדשה

### חלק ו' – חלק ו' - שאלה פתוחה

1. מקור ראשוני נוצר בזמן האירוע (למשל יומן, מכתב); מקור משני נכתב מאוחר יותר ומנתח את האירוע (למשל ספר היסטוריה). יש לציין דוגמה מתאימה לכל סוג

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- ראשוני-בזמן האירוע, משני-אחרי
- המאה ה-12
- הצגה חד-צדדית שמשרתת את הכותב

## טיפים להפעלה:

- אפשר לתרגל חישוב מאות עם כמה דוגמאות נוספות על הלוח לפני הדף
- כדאי להדגיש שמקור ראשוני לא תמיד אמין - גם הוא יכול להיות מגמתי
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים

# דף תרגול: מבוא להיסטוריה

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד מילים חשובות בהיסטוריה: מקור, מאה, תקופה. נתרגל אותן בשאלות קלות.

## 📖 מילון קטן:

| | |
|---|---|
| **היסטוריון** | אדם שחוקר את העבר בעזרת מקורות |
| **מקור ראשוני** | עדות שנכתבה או נוצרה בזמן האירוע עצמו |
| **מקור משני** | טקסט שנכתב מאוחר יותר ומתאר או מנתח אירוע |
| **אמינות** | עד כמה אפשר לסמוך על מקור מסוים |
| **מגמתיות** | הצגת אירועים מנקודת מבט אחת שמשרתת את הכותב |
| **מאה** | מאה שנים; למשל 1347 שייכת למאה ה-14 |
| **לפנה"ס** | לפני הספירה - לפני שנת אפס |
| **ציר זמן** | קו שמראה סדר אירועים לפי שנים |

## 1 חלק א' – חלק א' - שאלות אמריקאיות

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** מה עושה היסטוריון?

א) לכתוב חוקים ב) לחקור את העבר בעזרת מקורות ולפרש אותם ג) לנבא את העתיד

ד) לבנות טירות

**2.** יומן שנכתב באותו זמן הוא איזה סוג מקור?

א) מקור משני ב) אגדה ג) ממצא ארכיאולוגי ד) מקור ראשוני

**3.** 1347 - איזו מאה?

א) המאה ה-15 ב) המאה ה-13 ג) המאה ה-34 ד) המאה ה-14

**4.** איך בודקים אם אפשר לסמוך על מקור?

א) האם הוא מעניין? ב) מי כתב אותו, מתי ולשם מה? ג) כמה עמודים יש בו? ד) באיזה צבע הדיו?

**5.** מה המילה מגמתיות אומרת?

א) תרגום לשפה אחרת ב) כתיבה בכתב יד יפה

ג) הצגת האירועים מנקודת מבט אחת שמשרתת את הכותב ד) סידור אירועים לפי שנים

**6.** איזו שנה קרתה קודם?

א) 50 לפנה"ס ב) אי אפשר לדעת ג) הן באותה שנה ד) 100 לפנה"ס

**7.** מאמר של חוקרת של היום - איזה מקור?

א) מקור ראשוני ב) מקור משני ג) אגדה ד) יומן אישי

## 2 חלק ב׳ – חלק ב׳ - נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | מאמר של חוקרת בת זמננו על המוות השחור הוא מקור ראשוני | ☐ | ☐ |
| 2 | אחרי השנה 1 לפנה״ס באה מיד השנה 1 לספירה | ☐ | ☐ |
| 3 | שרידי בניין, מטבעות וציורים יכולים לשמש מקורות היסטוריים | ☐ | ☐ |
| 4 | מקור ראשוני תמיד אמין יותר ממקור משני | ☐ | ☐ |
| 5 | ימי הביניים הם התקופה שאחרי העת העתיקה ולפני העת החדשה | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג׳ – חלק ג׳ - השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

**1.** היסטוריון חוקר את העבר בעזרת _____

**2.** עדות שנכתבה באותו זמן של האירוע נקראת מקור _____

**3.** הצגת אירועים מנקודת מבט אחת שמשרתת את הכותב נקראת _____

**4.** השנה 1347 שייכת למאה ה- _____

**5.** לפני שנת אפס בציר הזמן נמצאות השנים שמסומנות _____

## 4 חלק ד׳ – חלק ד׳ - התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** מקור ראשוני | ___ | **א.** פרק זמן של מאה שנים |
| **2.** מקור משני | ___ | **ב.** שריד בניין או מטבע עתיק |
| **3.** מגמתיות | ___ | **ג.** מאמר שנכתב שנים אחרי האירוע |
| **4.** ממצא ארכיאולוגי | ___ | **ד.** יומן שנכתב באותו זמן של האירוע |
| **5.** מאה | ___ | **ה.** נקודת מבט אחת ששירתה את הכותב |

## 5 חלק ה׳ – חלק ה׳ - סדר כרונולוגי

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

| | |
|---|---|
| ☐ | ימי הביניים |
| ☐ | עת חדשה |
| ☐ | עת עתיקה |

## 6 חלק ו' – חלק ו' - שאלה פתוחה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** הסבירו בלשון שלכם מה ההבדל בין מקור ראשוני למקור משני, ותנו דוגמה אחת לכל סוג

### כרטיס יציאה

מה ההבדל בין מקור ראשוני למקור משני?

באיזו מאה נמצאת שנת 1200?

מה המילה מגמתיות אומרת?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀